

Dokument s plenarne sjednice

A9-0170/2021

25.5.2021

IZVJEŠĆE

o izazovima i prilikama za sektor ribarstva u Crnom moru
(2019/2159(INI))

Odbor za ribarstvo

Izvjestitelj: Ivo Hristov

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	17
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	20
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	21

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o izazovima i prilikama za sektor ribarstva u Crnom moru (2019/2159(INI))

Europski Parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2019/2236 od 16. prosinca 2019. o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti za 2020. za određene riblje stokove i skupine ribljih stokova koje se primjenjuju u Sredozemnom i Crnome moru¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici²,
- uzimajući u obzir UN-ov cilj održivog razvoja br. 14 o životu pod vodom,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša³ (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/982 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1343/2011 o određenim odredbama za ribolov u području Sporazuma o GFCM-u (Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja)⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima),
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo⁶ (EFPR),
- uzimajući u obzir Uredbu o Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1004,
- uzimajući u obzir svoju Zakonodavnu rezoluciju od 10. ožujka 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 i o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 768/2008, (EZ) br. 1967/2006, (EZ) br. 1005/2008 i Uredbe (EU) 2016/1139 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kontrole ribarstva⁷,
- uzimajući u obzir srednjoročnu strategiju GFCM-a za održivost ribarstva u Sredozemlju

¹ SL L 336, 30.12.2019., str. 14.

² SL L 354, 28.12.2013., str. 22.

³ SL L 164, 25.6.2008., str. 19.

⁴ SL L 164, 20.6.2019., str. 1.

⁵ SL L 257, 28.8.2014., str. 135.

⁶ SL L 149, 20.5.2014., str. 1.

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0076.

i Crnom moru (2017. – 2020.) i njegovu odluku o novoj strategiji za razdoblje 2021. – 2025.,

- uzimajući u obzir odluku GFCM-a o zajedničkoj izradi nove strategije za ribarstvo i akvakulturu u Sredozemlju i Crnom moru za razdoblje 2021. – 2025., koja je donesena tijekom sastanka na visokoj razini od 3. studenog 2020.,
- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog europskog zelenog plana i prijedlog strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.,
- uzimajući u obzir ministarske deklaracije o Zajedničkom pomorskom programu za Crno more koje su donesene na sastancima u Burgasu 31. svibnja 2018. i Bukureštu 9. svibnja 2019. i koje je potpisalo svih šest obalnih crnomorskih država,
- uzimajući u obzir Povelju Organizacije za crnomorsku gospodarsku suradnju, čiji je cilj poboljšati politički dijalog i brojne politike u području zaštite okoliša i razmjene statističkih podataka,
- uzimajući u obzir Program strateških istraživanja i inovacija za Crno more, koji je pokrenut 2019., a cilj mu je unaprijediti zajedničku viziju za produktivno, zdravo, otporno i održivo Crno more do 2030.,
- uzimajući u obzir izvještaje s konferencija na visokoj razini o ribarstvu i akvakulturi u Crnom moru koje su održane u Bukureštu 2016. i Sofiji 2018. (Ministarska deklaracija iz Sofije),
- uzimajući u obzir konferencije crnomorskih dionika na visokoj razini o plavom gospodarstvu u Crnom moru koje su održane u Bukureštu (2014.), Sofiji (2015.), Odesi (2016.) i Batumiju (2017.),
- uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti Crnog mora od onečišćenja iz 1992. (Konvencija iz Bukurešta) i njezine protokole, čije su stranke Bugarska i Rumunjska i u kojoj Europska unija ima status promatrača, te također uzimajući u obzir rad Komisije za zaštitu Crnog mora od onečišćenja na temelju te Konvencije,
- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju o zaštiti Crnog mora od 7. travnja 1993.,
- uzimajući u obzir integrirani program praćenja i procjene Crnog mora za razdoblje 2017. – 2022. (BSIMAP 2017. – 2022.) koji je izradila Komisija za zaštitu Crnog mora od onečišćenja,
- uzimajući u obzir projekt „BlackSea4Fish”, koji ima financijsku potporu EU-a i godišnji proračun od oko 1 100 000 EUR kako bi se osiguralo održivo upravljanje ribljim stokovima u Crnom moru,
- uzimajući u obzir Preporuku GFCM-a iz 2018. o regionalnom istraživačkom programu za ribolov morskog puža vrste *Rapana venosa* u Crnom moru, čiji je cilj osigurati procjenu raspodjele, količine, veličine i dobne strukture populacije te vrste morskog puža u zemljama sudionicama (Bugarska, Rumunjska, Turska, Gruzija i Ukrajina),

- uzimajući u obzir izvješće Komisijinog Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora za ribarstvo od 11. prosinca 2020. naslovljeno „Procjena pokazatelja ravnoteže za ključne segmente flote i preispitivanje nacionalnih izvješća o naporima država članica za postizanje ravnoteže između kapaciteta flote i ribolovnih mogućnosti”,
- uzimajući u obzir izvješće Resornog odjela B Parlamenta iz 2010. naslovljeno „Ribarstvo u Crnom moru”,
- uzimajući u obzir Kodeks odgovornog ribarstva Organizacije za hranu i poljoprivredu iz 1995.,
- uzimajući u obzir izvješća regionalne inicijative EU-a i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (projekti EMBLAS-I i EMBLAS-II), koje su pomogle ojačati kapacitete triju zemalja (Gruzija, Ukrajina i Rusija) za biološko i kemijsko praćenje kvalitete vode u Crnom moru u skladu sa zakonodavstvom EU-a u pogledu voda, i koje su provedene u razdoblju 2013. – 2014. (EMBLAS-I) te 2014. – 2018. (EMBLAS-II),
- uzimajući u obzir Preporuku GFCM-a iz 2009. o uspostavi popisa plovila za koja se pretpostavlja za su obavljala ribolov NNN [nezakonit, neprijavljen i nereguliran ribolov] u području primjene GFCM-a,
- uzimajući u obzir GFCM-ov Regionalni repozitorij nacionalnog zakonodavstva (GFCM-Lex), internetsku platformu koja trenutačno obuhvaća nacionalno zakonodavstvo o očuvanju morskih živih resursa i ekosustava u tri zemlje GFCM-a i čiji je cilj u budućnosti obuhvatiti cijelo područje GFCM-a (uključujući Crno more),
- uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa iz 1979. (Bernska konvencija), Konvenciju o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja iz 1979., Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka iz 1973., Konvenciju o biološkoj raznolikosti iz 1992. i paneuropski akcijski plan za zaštitu jesetre iz 2018. donesen u okviru Bernske konvencije,
- uzimajući u obzir izvješće GFCM-a iz 2020. naslovljeno „Stanje ribarstva u Sredozemlju i Crnom moru”,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. rujna 2011. o sadašnjem i budućem upravljanju ribolovom u Crnom moru⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. naslovljenu „Više ribe u morima? Mjere za promicanje oporavka stokova iznad najvišeg održivog prinosa, uključujući područja obnove ribljih stokova i zaštićena morska područja”⁹,
- uzimajući u obzir mehanizam pomoći za Crno more, čiji je cilj pružiti smjernice i potporu vladama, privatnim ulagačima, trgovinskim i industrijskim udruženjima, istraživačkim ustanovama, sveučilištima i javnosti u pogledu prilika za sudjelovanje u pomorskim aktivnostima plavog gospodarstva u crnomorskoj regiji,

⁸ SL C 51E, 22.2.2013., str. 37.

⁹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0017.

- uzimajući u obzir EU-ovu inicijativu Crnomorska sinergija i tri izvješća Komisije o provedbi Crnomorske sinergije od 19. lipnja 2008. (COM(2008)0391), 20. siječnja 2015. (SWD(2015)0006) i 5. ožujka 2019. (SWD(2019)0100),
 - uzimajući u obzir Strategiju EU-a za Podunavlje, kojom se među ostalim nastoje olakšati i koordinirati ključna pitanja, kao što su biološka raznolikost i socioekonomski razvoj u zemljama dunavskog slijeva,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A9-0170/2021),
- A. budući da je Crno more poluzatvoreno more koje je povezano s oceanom samo preko Sredozemnog mora Mramornim i Egejskim morem i da ga okružuje šest zemalja (Bugarska, Rumunjska, Turska, Gruzija, Ukrajina i Rusija) od kojih su samo dvije države članice (Bugarska i Rumunjska);
 - B. budući da je Crno more od 1960-ih doživjelo drastične promjene u okolišu koje su rezultat pritiska poput eutrofikacije, uvođenja invazivnih vrsta i prelova;
 - C. budući da su promjene u okolišnom sustavu u Crnom moru izazvane smanjenjem broja glavnih grabežljivca u pelagijskoj prehrambenoj mreži te slijedom toga smanjenjem planktivornih riba;
 - D. budući da Crno more ima znatan anoksični sloj (87 %) i da se tijekom posljednjih 20 godina njegov sloj kisika smanjio za 20 do 25 metara; budući da je zbog ljudskih aktivnosti poput onečišćenja, uništenja staništa i prelova 1980-ih došlo do ozbiljne degradacije ekosustava u Crnom moru; budući da, uz iznimku nekoliko anaerobnih bakterija, na dubinama od 50 do 200 metara nema morskog života;
 - E. budući da je osam vrsta od velikog značaja za sektor ribarstva (inćun (*Ergaulis encrasicolus*), papalina (*Sprattus sprattus*), šarun (*Trachurus mediterraneus*), romb kvrgaš (*Scophthalmus maximus*), pišmolj (*Merlangius merlangus*), trlja blatarica (*Mullus barbatus*), morski puž vrste *Rapana venosa* (*Rapana venosa*), kostelj (*Squalus acanthias*)), da većina njih pripada zajedničkim stokovima, dok dvije vrste podliježu kvotama, i to papalina koja ima autonomnu kvotu i romb kvrgaš koji ima ukupnu dopuštenu kvotu ulova koju je odredio GFCM; budući da su ostale vrste, na primjer kostelj, pišmolj i inćun, i dalje nezaštićene; budući da je kvota za papalinu za razdoblje 2020. – 2022. jednaka kao i 2011. i iznosi 11 445 tona godišnje za EU (8 032,5 tona za Bugarsku i 3 442,5 tona za Rumunjsku), dok je kvota EU-a za romba kvrgaša povećana sa 114 na 150 tona godišnje i jednako je podijeljena između Bugarske i Rumunjske;
 - F. budući da će sustav najviših održivih prinosa za gospodarski važne vrste u crnomorskim zemljama biti koristan za biološku raznolikost, kao i za održivost sektora ribarstva u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju; budući da je Rumunjska uvela nacionalne kvote za vrste, osim one dvije za koje su kvote utvrđene na razini EU-a, kao što su morski puž vrste *Rapana venosa*, dagnje (*Mytilus galloprovincialis*), glavoči (*Ponticola cephalargoides*), kućica *Chamelea gallina* (*Chamelea gallina*), pišmolj i kostelj;
 - G. budući da je prema podacima iz 2018. godišnja potrošnja ribe po stanovniku u

Bugarskoj (7 kg) i Rumunjskoj (7,99 kg) znatno ispod prosjeka EU-a (24,36 kg), što se može smatrati prilikom za rast lokalnog sektora ribarstva;

- H. budući da se u prosjeku 91 % crnomorskih ribarskih flota svih šest obalnih zemalja sastoji od malih plovila; budući da gotovo 95 % bugarske i 87 % rumunjske flote spada u tu kategoriju;
- I. budući da, prema podacima GFCM-a, u sektoru malog ribolova u Crnom moru dolazi do znatnog usputnog ulova osjetljivih vrsta kostelja i raža te morskih sisavaca poput dupina i pliskavica;
- J. budući da je mali ribolov karakterističan za crnomorsku regiju i regiju donjeg Dunava;
- K. budući da su u Crnom moru aktivna plovila koja prakticiraju ribolov NNN i da obalne države imaju mali kapacitet za nadzor ribolovnih operacija; budući da je prema najnovijim dostupnim podacima GFCM-a od 4. do 8. studenog 2019. godine identificirano 65 plovila kao plovila koja obavljaju ribolov NNN;
- L. budući da je iz EFPR-a za razdoblje 2014. – 2020. Bugarskoj dodijeljeno više od 88 milijuna EUR, a Rumunjskoj više od 168 milijuna EUR; budući da su, prema najnovijim dostupnim informacijama od 31. prosinca 2020., stope apsorpcije i jedne i druge zemlje i dalje bile među najnižima u EU-u, pri čemu je Bugarska potrošila samo 36,34 % dodijeljenih sredstava, a Rumunjska samo 33,72 %; budući da bi niže stope apsorpcije mogle značiti propuštene prilike za ribarske zajednice u tim zemljama;
- M. budući da je Savjetodavno vijeće za Crno more operativno i sudjeluje u izradi politika EU-a koje se odnose na ribarstvo u Crnom moru; budući da ribarstvom u Crnom moru upravlja GFCM;
- N. budući da Komisija za zaštitu Crnog mora od onečišćenja djeluje na temelju na temelju mandata crnomorskih zemalja (Bugarska, Gruzija, Rumunjska, Rusija, Turska i Ukrajina) koje su potpisale i ubrzo potom ratificirale Konvenciju iz Bukurešta; budući da se tom Konvencijom od svih ugovornih stranaka zahtijeva za sprečavaju, smanjuju i kontroliraju onečišćenje u Crnom moru kako bi se zaštitio i očuvao taj morski okoliš;
- O. budući da klimatske promjene doprinose povećanju temperature zraka u crnomorskoj regiji, što ima učinak na temperaturu mora te stoga utječe na biološku raznolikost i morske vrste; budući da te promjene utječu na sektor ribarstva jer imaju učinak na resurse o kojima taj sektor ovisi;
- P. budući da je Komisija predložila europski zeleni plan i strategiju EU-a za bioraznolikost do 2030., u kojima se postavljaju temelji za zakonodavne pakete usmjerene na promjenu pravne stečevine u vezi s okolišem; budući da bi se time stvorile nove prilike i mjere za bolju integraciju okolišnih aspekata u sektorske politike, za obnovu vrsta i staništa te promicanje ulaganja i politika koji su više pogodni za okoliš;
- Q. budući da je Crno more zbog svojih značajki, kao što je veliki slivni bazen, posebno osjetljivo područje kad je riječ o onečišćenju morskim otpadom te nakupljanju mikroplastike; budući da prema izvješću sastavljenom u okviru projekta Emblas-Plus za Crno more, u Crnom moru ima gotovo dvostruko više otpada nego u Sredozemnom

moru, što nedvojbeno ima posljedice za biološku raznolikost, riblje stokove i sektor ribarstva;

- R. budući da u Crnom moru žive tri endemske podvrste kitova – crnomorski obični dupin (*Delphinus delphis ponticus*), crnomorski dobri dupin (*Tursiops truncatus ponticus*) i crnomorski obalni dupin (*Phocoena phocoena relicta*), i sve tri imaju status ugroženih vrsta, a dvije od njih, crnomorski dobri dupin i crnomorski obalni dupin, obuhvaćene su Direktivom o staništima; budući da su sve te vrste mesojedi koji se uglavnom hrane ribom;
- S. budući da se morski puž vrste *Rapana venosa* smatra invazivnom vrstom koja nema prirodnih neprijatelja u Crnom moru i koja predstavlja ozbiljnu prijetnju za populacije drugih organizama; budući da je istodobno ta vrsta postala važan izvor prihoda te je jedna od vrsta koju love komercijalna ribarska plovila;
- T. budući da crnomorski ekosustav ovisi o velikim europskim rijekama poput Dunava za dotok vode; budući da zbog te ovisnosti dolazi do uske povezanosti između ekološkog stanja Dunava i ostalih rijeka te ekološkog stanja Crnog mora; budući da te rijeke transportiraju velike količine prirodnih i antropogenih ostataka iz kopnenih izvora; budući da su i Dunav i Crno more staništa za određene vrste, uključujući jesetru (*Acipenseriformes*) i crnomorske haringe (*Alosa immaculata*);
- U. budući da je zbog faktora poput degradacije staništa tih vrsta, poremećaja njihovih migracijskih koridora, njihova prekomjernog iskorištavanja radi kavijara i njihova mesa te zbog onečišćenja, jesetra u Dunavu i Crnom moru na rubu izumiranja; budući da je zbog drastičnog smanjenja broja reproduktivne populacije jesetre prirodno razmnožavanje te vrste danas vrlo rijetko; budući da su i Dunav i Crno more nekad imali veliku populaciju jesetre;
- V. budući da zbog drastičnog smanjenja broja jedinki u mrijestu, koje je povezano sa smanjenjem populacije, ne dolazi do prirodnog razmnožavanja jer se smanjuje vjerojatnost da se nekoliko preostalih mužjaka i ženki jesetre susretne i mrijesti;
- W. budući da su prema podacima istraživačkih instituta populacije vrsta jesetre fragmentirane i nedostaju određene generacije, da je njihovo prirodno razmnožavanje nedovoljno, da je broj odraslih riba koje migriraju u Dunav radi razmnožavanja iznimno nizak i da je pet vrsta jesetre (kečiga (*Acipenser ruthenus*), ruska jesetra (*Acipenser gueldenstaedtii*), pastruga (*Acipenser stellatus*), atlantska jesetra (*Acipenser sturio*) i moruna (*Huso huso*)) na rubu izumiranja, dok se sim (*Acipenser nudiiventris*) već smatra izumrlom vrstom;
- X. budući da sektor ribarstva EU-a već primjenjuje visoke standarde koji se trebaju preispitati i prilagoditi kako bi se osigurala okolišna i socijalna održivost duž cijelog vrijednosnog lanca, uključujući radnička prava te zdravlje i dobrobit životinja, i omogućili visokokvalitetni proizvodi ribarstva;
- Y. budući da sektor rekreacijskog ribolova može pružiti prilike, kao što su diversifikacija aktivnosti ili prihoda, te istodobno biti kompatibilan s okolišnim ciljevima s obzirom na to da je rekreacijsko udičarstvo vrlo selektivan oblik ribolova;

- Z. budući da epidemija bolesti COVID-19 ima ozbiljne posljedice na sektor ribarstva u Crnom moru; budući da su analize pokazale da je tijekom pandemije sektor ribarstva u Crnom moru bio snažno pogođen, pri čemu je rad aktivnih brodova smanjen za do 80 %, nakon početnog smanjenja proizvodnje od oko 75 %;
- AA. budući da je kriza prouzročena pandemijom bolesti Covid-19 pokazala kolika je važnost ribarstva i akvakulture u osiguravanju dostupnosti hrane;

Stanje stokova gospodarski važnih vrsta u Crnom moru

1. naglašava da crnomorski bazen, među ostalim zbog vrlo specifičnih okolišnih uvjeta, ima visoku stratešku i geopolitičku važnost, što zahtijeva posebnu pozornost, prilagođen pristup, ambiciozne okolišne standarde i kolektivno djelovanje usmjereno na ostvarivanje održivog plavog gospodarstva i rasta; naglašava da je potrebno dodatno ojačati i produbiti suradnju među obalnim crnomorskim državama radi učinkovitog upravljanja ribljim stokovima i suočavanja s izazovima, među ostalim u okviru GFCM-a; u tom pogledu poziva na plan za regionalne kapacitete koji će osigurati odgovarajuću ravnotežu između dostupnih prirodnih resursa, ekološke sigurnosti i očuvanja kapaciteta flote svih obalnih crnomorskih zemalja;
2. naglašava da je u Ministarskoj deklaraciji iz Sofije od 7. lipnja 2018. već navedeno da je potreban suradnički pristup za rješavanje pitanja koja su povezana s ribolovom u Crnom moru, kao što su održivost morskih resursa, bolje prikupljanje podataka te borba protiv ribolova NNN; poziva Komisiju da objavi izvješće o provedbi Ministarske deklaracije iz Sofije;
3. ističe činjenicu da je u crnomorskoj regiji potrebna ravnopravna suradnja u području upravljanja ribarstvom zbog zajedničkih stokova i globalnih izazova koji nadilaze nacionalne granice;
4. naglašava činjenicu da je u slučaju Sredozemnog i Crnog mora 2018. godine bilo neuravnoteženo svih 65 segmenata flote, osim jednog, za koje se mogao izračunati takozvani pokazatelj održivog izlova;
5. naglašava važnost promicanja mjera kojima se podupire prikupljanje i obrada znanstvenih podataka;
6. snažno poziva na uključivanje svih crnomorskih zemalja u projekt GFCM-Lex kako bi se olakšalo te bolje i brže koordiniralo zajedničko upravljanje ribljim stokovima;
7. zabrinut je što se nakon desetljeća sve većeg ljudskog pritiska na crnomorski morski i dunavski riječni ekosustav i ribolovne resurse prema podacima samo za jedan stok (papalina) smatra da se iskorištava na održiv način te da su ostali riblji stokovi toliko prekomjerno iskorišteni da su neki od njih na rubu iscrpljivanja; primjećuje da su se posljednjih godina pojavili neki pozitivni trendovi u pogledu nekih stokova, na primjer za romb kvrgaš, za kojeg je ukupna dopuštena kvota ulova povećana za razdoblje 2020. – 2022., ali općenito još nema znatnog poboljšanja za Crno more; naglašava da razvoj svih stokova crnomorskog romba kvrgaša i papaline mora biti popraćen kontinuiranim proaktivnim mjerama kao što su planovi upravljanja;

8. priznaje ulogu uprava u cijelom crnomorskom bazenu koje imaju različite politike i provode praćenje, kontrolu, održivo upravljanje te doprinose poboljšanju održivosti sektora ribarstva;
9. poziva bugarske i rumunjske vlasti da pomognu sektoru osiguranjem resursa posebno usmjerenih na poboljšanje selektivnosti ribarskih plovila s pomoću mreža s odgovarajućim okom mrežnog tega; smatra da će se takvim ciljanim mjerama smanjiti količine i vrste neželjenog usputnog ulova;
10. poziva na integraciju institucionalnog i ljudskog kapitala obalnih crnomorskih zemalja radi zajedničkih istraživačkih i primijenjenih aktivnosti čiji je cilj poboljšanje bioloških resursa Crnog mora i stokova gospodarski važnih vrsta;
11. naglašava da ne postoji dovoljno informacija o ribolovnim aktivnostima, količini ulova i njegovu sastavu te učinku tih aktivnosti na trenutačno stanje ribljih stokova, što je veliki problem za crnomorsku regiju; stoga naglašava da je potrebno dovoljno financirati znanstvena tijela koja proučavaju stokove brojnih ribljih vrsta u Crnom moru, uključujući migratorne vrste kao što su jesetra i crnomorska haringa, ugroženih kitova i neribljih vrsta (morski puž vrste *Rapana venosa*, dagnje itd.) te povezane parametre morskih ekosustava; traži pojačanu suradnju među državama članicama u vezi s pitanjima kontrole uz korištenje relevantnih digitalnih tehnologija i posebnih obveznih znanstvenih instrumenata, kao što su kamere na plovilu ili obvezni promatrači na plovilu, po potrebi i u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom EU-a;
12. pozdravlja regionalne istraživačke programe o populacijama morskog puža vrste *Rapana venosa* koje je pokrenuo GFCM jer će to pomoći u postizanju konsenzusa o toj vrsti; smatra da će to pomoći u razvoju znanstveno utemeljenog iskorištavanja, koje bi moglo donijeti socioekonomske prednosti za zajednice i okolišne koristi za crnomorski ekosustav ograničavanjem učinka tih invazivnih vrsta;
13. naglašava da je važno uvesti politiku nulte tolerancije u pogledu ribolova NNN u Crnom moru; pozdravlja rad GFCM-a u tom pogledu te apelira na sve obalne države da poduzmu i objedine napore radi okončanja ribolova NNN u svojim vodama;
14. apelira na sve obalne države da promiču održiv ribolov koji među ostalim obuhvaća borbu protiv prelova i/ili okončanje usputnih ulova ugroženih vrsta poput jesetre, haringe i ostalih vrsta;
15. apelira na sve međuvladine institucije i tijela da, zajedno sa svim obalnim crnomorskim državama, među ostalim, olakšaju i prate svoje ribolovne resurse te da u skladu sa svojim obvezama dijele podatke o tim resursima na temeljit i uključiv način kako bi se osiguralo dobro stanje ekosustava tih morskih staništa;
16. podsjeća da su pouzdani službeni statistički podaci, koji se redovno prikupljaju na temelju usklađene metodologije među svim obalnim državama, redovito praćenje i zajedničke regulatorne mjere ključni za uspjeh vlastitog upravljanja ribarstvom u Crnom moru; s tim u vezi poziva vlasti u obje države članice te u zemljama suradnicama da provode redovita i temeljita istraživanja o ribljim resursima za koje su ključni nacionalno financiranje i pomoć;

17. naglašava da je unutar različitih obalnih crnomorskih država potrebna komunikacijska suradnja na lokalnoj i regionalnoj razini kako bi se mogao primijeniti zajednički i usklađen pristup upravljanju ribljim stokovima;
18. podsjeća na potencijal koji pružaju nove tehnologije te na visoku dodanu vrijednost koju mogu imati za istraživanje i planiranje upravljanja ribarstvom; podsjeća da postoje projekti koji se financiraju u okviru EFPR-a, čiji je cilj, među ostalim, kartiranje i istraživanje morskog dna te prisutnosti plastike na njemu;
19. apelira na obalne crnomorske države da ulažu u digitalizaciju statistike i podataka o ribljim stokovima u crnomorskom bazenu kako bi se omogućilo bolje i održivije upravljanje stokovima; traži zajedničku metodologiju za predstavljanje i korištenje tih podataka;
20. poziva ribarsku industriju u regiji da razmotri iskorištavanje podcijenjenih i nekorisćenih ribljih stokova, koji su također važan izvor bjelančevina;
21. poziva znanstvene zajednice u državama članicama da istraže potencijal okoliša bez kisika;
22. naglašava ulogu nevladinog sektora u postupku donošenja odluka u pogledu Crnog mora; preporučuje uspostavu mehanizma za uključivanje nevladinog sektora u taj proces;
23. pozdravlja potporu pruženu sektoru ribarstva i akvakulture u okviru programa EFPR-a kako bi se ublažili štetni učinci pandemije bolesti COVID-19 na lokalni sektor ribarstva; no podsjeća da tu potporu nisu mogli iskoristiti svi pogođeni dionici zbog administrativnih zahtjeva i ograničenja, što je neke stavilo u nepovoljniji položaj u odnosu na ostale;
24. ističe važan rad koji Savjetodavno vijeće za Crno more obavlja na regionalnoj razini i na razini EU-a tako što pruža stručno znanje o sektoru ribarstva i trendovima koji na njega utječu; u tom pogledu poziva bugarske i rumunjske vlasti da doprinesu funkcioniranju tog Vijeća i tako mu pomognu pri ispunjavanju njegovih funkcija te da svim dionicima, uključujući ribare koji se bave malim ribolovom, omoguće sudjelovanje u njegovu radu i postupku donošenja odluka;

Trgovinski aspekti

25. naglašava da se zahvaljujući sektoru ribarstva morski plodovi mogu ponuditi na lokalnim tržištima na kojima je potrošnja tih proizvoda niska; poziva nadležne vlasti u Bugarskoj i Rumunjskoj da sektoru ribarstva i akvakulture pomognu povećati razinu osviještenosti o lokalnoj potrošnji i kumulativnim pozitivnim učincima koje održivo ribarstvo i akvakultura imaju na lokalno gospodarstvo;
26. prepoznaje i naglašava da crnomorsko ribarstvo znatno doprinosi regionalnim i lokalnim gospodarstvima stvaranjem izravnog prihoda i dohotka, pokretanjem šire potrošnje i osiguravanjem ključnih radnih mjesta, samostalno ili u suradnji s ostalim sektorima kao što su turizam i promet; poziva na jačanje suradnje među svim sektorima koji koriste morski okoliš kako bi se postigli bolji rezultati i bolja ravnoteža između

interesa okoliša, industrije i ribara koji se bave malim ribolovom;

27. podsjeća da je zbog uvoznih proizvoda došlo do smanjenja popularnosti tradicionalno pripremljenih proizvoda i snižavanja njihove cijene ispod granice profitabilnosti, što ugrožava tradicionalne poslovne modele koji se zasnivaju na ribi;
28. podsjeća da ribarska flota Crnog mora obuhvaća uglavnom mala ribarska plovila, zbog čega su potrebni prilagođeniji pristupi i politike u pogledu tog segmenta sektora ribarstva; zabrinut je zbog toga što ribari koji se bave malim ribolovom imaju nestabilnije i niže prihode u usporedbi onima koji rade u ostalim sektorima, zbog čega su ranjivi u slučaju nepredviđenih kretanja ili kriza; poziva nadležne vlasti u obalnim državama članicama da na transparentan i uključiv način uvrste predstavnike iz sektora malog ribolova u izradu politike i rasprave;
29. naglašava da je svjetska potražnja za bjelančevinama u porastu te da s tim u vezi sektor ribarstva i akvakulture može dati znatan doprinos; smatra da bi podupiranje marikulture moglo pomoći razvoju i rastu sektora u predstojećim godinama te bi moglo također smanjiti pritisak na divlje riblje stokove; smatra da su za održivu akvakulturu potrebna i daljnja znanstvena istraživanja u pogledu pitanja kao što su gustoća i nuspojave, što treba uzeti u obzir pri osmišljavanju politika za sektor akvakulture u Crnom moru;
30. poziva lokalne ribarske zajednice da razmotre uvođenje oznaka podrijetla za proizvode iz Crnog mora koji dolaze iz područja od regionalne ili lokalne važnosti; poziva lokalne i regionalne vlasti da s tim u vezi pomognu tim zajednicama u njihovim naporima;

Ciljana politika za taj sektor

31. poziva države članice iz te regije da razmotre pružanje potpore tom sektoru uključivanjem u svoje nacionalne programe za razdoblje 2021. – 2027. ili u druge nacionalne instrumente i dodjelu sredstava za kampanje posvećene koristima konzumacije ribe i važnosti održivog ribarstva te stvaranjem lokalnih prehrambenih lanaca kako bi se omogućio lakši pristup tržištu, posebno za ribare koji se bave malim ribolovom, te po potrebi razvila, poboljšala ili olakšala izgradnja infrastrukture u području ribarstva (na primjer riblja tržišta ili mjesta za aukciju ribe itd.); poziva države članice iz regije da ulože više u provedbu, praćenje i izvršavanje zakonodavstva EU-a u području okoliša i ribarstva;
32. apelira na nadležne vlasti u Rumunjskoj i Bugarskoj da u svoje operativne programe u okviru Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu za razdoblje 2021. – 2027. uvrste doprinos ciljanog programa za mlade ribare kako bi se sektor ribarstva pomladio, uključujući bespovratna sredstva za prvu kupnju prvog ribarskog plovila, te mjere za smanjenje onečišćenja osiguravanjem bespovratnih sredstava za zamjenu starih motora ribarskih plovila novima koji su pogodniji za okoliš;
33. naglašava da pritisak na prilagodbu novim izazovima ne bi trebalo snositi samo sektor ribarstva i akvakulture jer ti sektori već primjenjuju visoke okolišne i socijalne standarde; stoga insistira na tome da se i u ostalim morskim aktivnostima, kao što je rekreacijski ribolov, naglasak stavi na obalni turizam, lučke i brodarske aktivnosti i aktivnosti iskorištavanja resursa, koje trebaju povisiti svoje standarde radi uspješne plave tranzicije;

34. naglašava ulogu lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu u razmjeni i promicanju najboljih praksi koje su korisne za znanost, lokalne dionike i industriju među članovima ribarskih zajednica i u okviru međunarodne suradnje; apelira na nadležne vlasti u Bugarskoj i Rumunjskoj da pruže nacionalnu potporu za razmjenu najboljih praksi s ostalim obalnim crnomorskim državama koje imaju dobre prakse u upravljanju stokovima gospodarski važnih vrsta kao što je romb kvrgaš;
35. primjećuje da je potrebno očuvati dobre prakse u sektoru ribarstva smanjenjem ekonomskog opterećenja za ribare koji se bave malim ribolovom i njihova udruženja;
36. traži da osposobljavanje i obrazovanje u tom sektoru na sekundarnoj i višoj obrazovnoj razini bude privlačnije, na primjer preko ciljanih informativnih kampanja i dana otvorenih vrata za potencijalne učenike u suradnji s javnim i privatnim sektorom;
37. podsjeća da su u pogledu niske razine obrazovanja ribara (11 % bugarskih ribara i 53 % rumunjskih ribara ima nižu razinu obrazovanja od srednjoškolske) potrebne proaktivne mjere na različitim razinama kako bi se osigurala kvalificirana i dobro osposobljena radna snaga koja je upoznata s potrebnim tehničkim, socijalnim i okolišnim standardima te će pomoći da se ostvare bolje razine održivosti stokova; poziva na snažnu društvenu dimenziju u području održivog plavog rasta u crnomorskoj regiji uz poštovanje ključnih načela europskog stupa socijalnih prava, posebno kad je riječ o prekarnim, sezonskim i neprijavljenim radnicima te pristupu žena sektoru;
38. pozdravlja napore za uspostavu pokaznih centara u Rumunjskoj, Turskoj i Bugarskoj u suradnji s GFCM-om, koji imaju potencijal za povećanje privlačnosti ribarstva za lokalna poduzeća i dionike;
39. poziva na potpunu i hitnu provedbu Okvirne direktive o pomorskoj strategiji;

Okoliš, biološka raznolikost i klimatske promjene

40. traži da se poduzmu ciljane mjere i dodijele odgovarajuća sredstva kako bi se smanjilo onečišćenje i usputni ulov osjetljivih prečnoustih (kao što je kostelj) i morskih sisavaca te da se brzo povećaju napore za zaštitu okoliša i biološke raznolikosti u cijelom bazenu zahvaljujući zajedničkim programima i proračunu, koristeći posebno financijske resurse dostupne u okviru Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu; poziva na opsežna istraživanja i procjene u pogledu onečišćenja plastikom te učinaka plastike i ostalih onečišćujućih tvari na žive organizme u Crnom moru; poziva na sustavna mjerenja onečišćenja dušikom u crnomorskom bazenu; nadalje, poziva na provedbu istraživanja cijelog bazena kako bi se omogućile usporedbe o sastavu morskog otpada i njegovom nakupljanju unutar i između zemalja;
41. podsjeća da sektor ribarstva i akvakulture ne izaziva porast temperature ni klimatske promjene, nego trpi njihove posljedice kao što su povećanje temperature zraka koja povećava temperaturu u gornjim slojevima mora;
42. poziva na brzu uspostavu mreža i programa za praćenje koji mogu sustavno mjeriti stanje crnomorskog okoliša kako se zahtijeva Konvencijom iz Bukurešta;

43. naglašava važnost mjera za sprečavanje ribolova NNN; apelira na obalne države da zauzmu odlučnije stajalište u pogledu ribolova NNN u Crnom moru; poziva obalne crnomorske države da ulažu u znanstvena istraživanja i prikupljanje podataka o učincima klimatskih promjena na ekosustave Crnog mora i donjeg Dunava; podsjeća da bi to trebalo obuhvaćati osiguranje dovoljnih resursa za znanstvenu zajednicu da na licu mjesta provodi istraživanja o migratornim putovima, prezimljavanju, hranjenju i reproduktivnoj zrelosti, što će također utjecati na karakteristike i dostupnost stokova;
45. naglašava da je smanjenje onečišćenja na kopnu ključno za smanjenje eutrofikacije i prisutnosti štetnih tvari koje utječu na stanje živih morskih resursa;
46. naglašava važnost zaštićenih morskih područja za očuvanje biološke raznolikosti te za zaustavljanje sadašnjeg gubitka ili obnavljanjeorskog okoliša te naglašava da su zaštićena morska područja osmišljena radi zaštite staništa visoke ekološke vrijednosti; naglašava da su za određivanje takvih područja potrebne socioekonomske studije i kompenzacijska rješenja za pripadnike obalnih zajednica; smatra da bi se uspostava svakog zaštićenogorskog područja trebala temeljiti na najboljem dostupnom znanju u koordinaciji sa svim dionicima, kao što su lokalne vlasti, znanstvena zajednica i organizacije ribara;
47. vrlo je zabrinut zbog stvarne opasnosti od izumiranja s kojom se suočava preostalih pet vrsta jesetri u crnomorskom bazenu i području delte Dunava; prima na znanje napore koje su poduzele vlasti u Bugarskoj i Rumunjskoj, koje su 2008. uvele potpunu zabranu ribolova jesetre u Crnom moru te 2011. u Dunavu i koja je upravo produljena za još pet godina (do 2026.); pozdravlja napore za ponovnim poribljavanjem tih područja jesetrom koje su poduzeli i podržali stručnjaci iz nevladinih i državnih struktura i koje bi trebalo kontinuirano pratiti; smatra da bi napori trebali uključivati i objekte za akvakulturu; poziva sve obalne države da uvedu stroge mjere za očuvanje jesetre i programe poribljavanja za cijelo Crno more;
48. zabrinut je da istraživanje klimatskih promjena i njihovih učinaka na Crno more nije dovoljno iako će biti ključno u predstojećim godinama; poziva obalne države da financiraju takva istraživanja koja obuhvaćaju riblje vrste (njihova fiziologija, migratorni putovi i razmnožavanje) i promjene u njihovu prehranbenom lancu, koje utječu na stokove;
49. smatra da su potrebna redovita mjerenja dinamike stokova kako bi se mogle osmisliti odgovarajuće mjere upravljanja; podsjeća da su zbog prelova i antropogenog pritiska stokovi gospodarski važnih vrsta ranjiviji i osjetljiviji na klimatske promjene;
50. apelira na nadzorna tijela da učinkovito prate područja mreže Natura 2000 i zaštićena morska područja u Crnom moru;
51. poziva države članice da razviju uzgoj jesetre *ex situ* u cilju obnove lokalne populacije u nekomercijalne svrhe; poziva države članice da za ribare jesetri predvide programe prekvalifikacije i druge načine za preživljavanje kako bi se smanjio nezakonit ulov;
52. poziva države članice da podrže stvaranje koridora za prolaz koji će jesetri i drugim migratornim vrstama omogućiti prelaz preko brana Željezna vrata i Gabčikovo;

53. naglašava da je hitno potrebno uspostaviti područja u kojima se divlja populacija jesetre, haringe i ostalih vrsta ribe može oporaviti; poziva nadležne vlasti u predmetnim državama članicama da u tom smjeru iznesu prijedlog koji će biti koristan za očuvanje biološke raznolikosti i za upravljanje ribarstvom;
54. poziva države članice za istraže mogućnost za to da postanu potpisnice Barcelonske Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja kako bi se uskladili ciljevi za zaštitu vrsta i staništa utvrđeni u toj Konvenciji s ciljevima Konvencije iz Bukurešta;
55. podsjeća da su potrebna dodatna znanstvena istraživanja populacije nekih mekušaca kao što je kućica *Chamalea gallina* (*Chamalea gallina*) kako bi se bolje kartirala raspodjela vrste te također istražila mogućnost njezina korištenja za marikulturu;
56. poziva obalne crnomorske države da izrade zajednički pristup kojim će kitovima pomoći da dosegnu stabilne razine populacije i poboljšaju svoje stanje očuvanja; poziva na ciljane mjere, kao što su akustični uređaji za odvrćanje i ostali odgovarajući resursi za poboljšanje stanja ugroženih vrsta u Crnom moru, kao što su dupini;
57. poziva Komisiju i nadležne vlasti u Bugarskoj i Rumunjskoj da osiguraju financijska sredstva za istraživanje stanja crnomorske lojke (*Alosa spp.*) trenutačno navedene u Prilogu V. Direktivi o staništima (92/43/EEZ), uključujući znanstvene i socioekonomske analize kojima se procjenjuje potreba za njezinim premještanjem u Prilog II. ili čak Prilog I. toj Direktivi, ako su ispunjeni potrebni kriteriji;
58. poziva Komisiju da hitno razmotri premještanje jesetre koja je trenutačno navedena u Prilogu V. Direktivi o staništima u njezin Prilog II. ili čak Prilog I.;

Konkretne mjere

59. poziva Komisiju da prouči mogućnost za uspostavu višegodišnjeg plana upravljanja za Crno more koji bi bio sličan onima koji postoje druge morske bazene;
60. primjećuje da svake godine u svojoj komunikaciji o trenutačnom stanju u području zajedničke ribarstvene politike i savjetovanju o ribolovnim mogućnostima Komisija navodi da su stokovi u Crnom moru prekomjerno izlovljeni; stoga smatra da je potrebno poduzeti hitne mjere za poboljšanje stanja;
61. poziva Komisiju da procijeni trenutačno stanje u pogledu provedbe zajedničke ribarstvene politike u Crnom moru i pritom posebnu pozornost posveti načinu na koji su obalne države članice koristile EFPR za razdoblje 2014. – 2020. kako bi se osiguralo da se stokovima upravlja na održiv način i da je poboljšana biološka raznolikost;

o

o o

62. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, vladama i parlamentima Ukrajine, Ruske Federacije, Gruzije i

Republike Turske, Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja, Organizaciji za crnomorsku gospodarsku suradnju i Komisiji za zaštitu Crnog mora od onečišćenja.

OBRAZLOŽENJE

Pristupanjem Bugarske i Rumunjske Europskoj uniji 1. siječnja 2007. zakonodavstvo EU-a i zajednička ribarstvena politika (ZRP) postali su mjerodavni za teritorijalne vode obiju zemalja. Time se želi poboljšati ravnoteža između zaštite okoliša i biološke raznolikosti, s jedne strane, i održavanja i/ili stvaranja ekonomskih sredstava za život, s druge strane.

Isključivi gospodarski pojasevi Bugarske i Rumunjske čine samo 15 % voda Crnog mora, što znači da je dio koji je u nadležnosti Unije usko povezan s vodama koje se nalaze izvan Unije. U tom kontekstu i kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje ribolovnim resursima, ključno je voditi konstruktivan i aktivan dijalog sa svim ostalim zemljama Crnog mora (Turska, Rusija, Ukrajina i Gruzija) te s Republikom Moldovom koja je, iako ne graniči izravno s Crnim morem, dio područja njegova sliva te stoga utječe i na njegovu ekološku ravnotežu i razvoj.

Izazovi i mogućnosti za sektor ribarstva u Crnom moru ovise i o njegovim značajkama i kretanjima na tržištu. Izazovi se mogu povezati s prirodnim faktorima ili ljudskom aktivnošću, kao što je onečišćenje (koje izravno ili neizravno pogađa Crno more preko rijeka koje u njega utječu), prekomjerno iskorištavanje resursa, unošenje invazivnih stranih vrsta, nepostojanje globalnog pristupa za povećanje vidljivosti sektora i bogatstva koje taj sektor stvara, manjak zaposlenih u sektoru, nedostatak resursa (financijskih, materijalnih i/ili ljudskih) potrebnih za prikupljanje podataka o ribljim stokovima i neribljim vrstama u crnomorskom bazenu.

Kako bi se analizirali izazovi s kojima se suočava sektor ribarstva u Crnom moru, vrlo je važno napomenuti da je Crno more poluzatvoreno i samo neizravno povezano s oceanom preko Sredozemnog mora (preko Mramornog i Egejskog mora). Stoga je u njemu slaba razmjena vode i tvari. Ta je situacija opasna i za okoliš te utječe i na morske organizme, uključujući vrste važne za sektor ribarstva. Otpad, posebno plastika, ali i kemikalije, koji se izravno ispušta u more ili tamo stiže preko rijeka koje u njega utječu ili njihovih pritoka, obično ondje ostaje. Prema izvješću organizacije Emblas-Plus iz 2017., u kojem se navode različiti pokazatelji kvalitete teritorijalnih voda zemalja koje graniče s Crnim morem, najveći onečišćivači crnomorskih voda su komunalni otpad, industrijski otpad, zračni promet na velike udaljenosti, poljoprivreda, luke i pomorske aktivnosti. Potrebno je naglasiti da su ti pokazatelji iznimno zabrinjavajući kad je riječ o stanju voda, posebno u istočnom dijelu Crnog mora. Kako bi se smanjilo onečišćenje mora, potrebno je utvrditi sve onečišćujuće tvari u tokovima rijeka koje utječu u Crno more, uzimajući u obzir sve njegove posebnosti. Iako još uvijek ne postoji apsolutni znanstveni konsenzus o utjecaju mikroplastike na zdravlje morskih vrsta te stoga i na zdravlje potrošača, sve dostupne informacije o izvorima onečišćenja upućuju na to da nema razloga za to da se taj utjecaj ne uzme u obzir. Naprotiv, potrebno je učiniti sve kako bi se to onečišćenje smanjilo na nulu.

Niska razina saliniteta u gornjim slojevima Crnog mora, u prosjeku 17,5 mg/l, u usporedbi sa salinitetom oceana od oko 35 mg/l, još je jedna važna karakteristika tog mora, a rezultat je ograničene razmjene vode s oceanom. Prema procjenama FAO-a, niža razina saliniteta Crnog mora znači manju biološku raznolikost (1200 vrsta) nego u Sredozemnom moru (gotovo 7000 vrsta), ali se zbog višeg unosa slatke vode fitoplankton bolje razvija u Crnom moru nego u Sredozemnom moru. Gustoća zooplanktona također je relativno visoka. Zbog toga postoje

dobri izgledi za razvoj određenih sektora, kao što je akvakultura vrsta koje mogu živjeti i napredovati u bočatim vodama. Taj sektor ima velik potencijal za rast u narednim godinama zbog društvene, gospodarske i ekološke koristi koju može donijeti. U tom pogledu, države članice trebale bi podupirati poduzetništvo u tom sektoru posebnim programima i mjerama u okviru prava Unije i drugim pravnim instrumentima.

Znatan dio proizvodnje sektora ribarstva u Crnom moru namijenjen je izvozu. Stoga će olakšavanje međunarodne trgovine, među ostalim za te proizvode, doprinijeti razvoju sektora. U tom bi pogledu države članice trebale pomoći ribarskim zajednicama i njihovim udruženjima da povećaju svoju vidljivost. U tu bi svrhu mogle olakšati njihovo sudjelovanje na međunarodnim izložbama, u istraživačkim misijama ili drugim forumima. Mali ribari trebali bi moći lakše pristupiti krajnjem potrošaču.

Zbog slabe potrošnje proizvoda ribarstva i akvakulture u dvije države članice EU-a koje graniče s Crnim morem postoji znatan potencijal za rast domaće potrošnje. Trenutačne razine mogu se objasniti gospodarskim faktorima, no sektor bi mogao diversificirati svoje proizvode i ponudu te nuditi, na primjer, konačne pojedinačne proizvode po pristupačnijoj cijeni.

Nadležne sektorske institucije također bi trebale predvidjeti kampanje za povećanje potražnje za proizvodima ribarstva. Takve bi inicijative imale srednjoročno i dugoročno pozitivan učinak na sektor ribarstva te bi osigurale njegovu održivost. Za to je potrebno povećati vidljivost sektorske proizvodnje i prednosti potrošnje tih proizvoda.

S makroekonomskog stajališta, taj sektor ne opterećuje nacionalna gospodarstva Bugarske i Rumunjske, nego ima ključnu ulogu na regionalnoj i lokalnoj razini. Osim radnih mjesta u samom sektoru, neizravna radna mjesta otvaraju se i u drugim sektorima. Mogu se poboljšati interakcije, na primjer s lokalnim turizmom, među ostalim dostavom proizvoda ribarstva restoranima ili organizacijom izložbi, događanja i turističkih festivala.

Potrebno je u obzir uzeti veličinu i starost ribarske flote, ali i dobnu strukturu ribara u Crnom moru. Velik dio plovila (oko 95 % u Bugarskoj i 86 % u Rumunjskoj) mala su plovila koja se prenose s generacije na generaciju. Većina ribara su amateri koji izlaze u ribolov samo nekoliko puta u sezoni/godišnje. Njihov je ulov u načelu ograničen i namijenjen za osobnu potrošnju. Jedan dio stanovništva ovisi o tom izvoru egzistencije i tradiciji te stoga mali ribolov ne bi trebalo nerazmjerno otežavati neopravdanim gospodarskim zahtjevima koji bi mogli prouzročiti prestanak takvih ribolovnih aktivnosti.

Od ključne je važnosti da države članice razmjenjuju više informacija i dobrih praksi o korištenju i očuvanju ribljih i neribljih stokova iz Crnog mora. U tom je pogledu potrebno podržati znanstvenu i stručnu razmjenu s dionicima u regiji, čak i izvan okvira financijskih instrumenata i potpore EU-a.

Bitno je posvetiti dovoljno pozornosti biološkoj raznolikosti u crnomorskom bazenu, posebno rijekama koje u njega utječu i koje su obuhvaćene pravom Unije. Među njima je najvažniji Dunav koji prolazi kroz teritorij sedam država članica EU-a i dviju zemalja koje nisu u EU-u. Za Crno more Dunav je važan izvor bioloških resursa koji su sastavni dio ribarstva. Posebno je važan ribolov jesetre u Dunavu i njegovu ušću, ali i u susjednim vodama Crnog mora. Međutim, ta je populacija sad ozbiljno ugrožena zbog brojnih antropogenih razloga, među kojima su ribolov i druge aktivnosti poput izgradnje brana na rijeci, koje jesetru i druge

migratorne ribe sprečavaju da dođu do svojih tradicionalnih područja mriještenja. Ribolov jesetre trenutčno je zabranjen. Pokrenute su i kampanje za ponovno uvođenje juvenilnih primjeraka, no s obzirom na to da jesetra doseže spolnu zrelost tek nakon nekoliko godina, i dalje je teško procijeniti njihovu učinkovitost. Uzimajući u obzir tu biološku posebnost vrste, trebalo bi predvidjeti dugoročnije zabrane (za iduća desetljeća). S obzirom na kritično stanje stoka jesetre moraju se poduzeti radikalne mjere za njihovo očuvanje, i na razini Unije i na razini država članica.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	10.5.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 25 -: 0 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Carmen Avram, Nicolás González Casares, Valentino Grant, Ivo Hristov

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

25	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Carmen Avram, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Manuel Pizarro
The Left	João Ferreira, Anja Hazekamp
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-
3	0
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant, France Jamet

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani